

KAKŠNA SO STABILIZACIJSKA PRIZADEVANJA?

Pod lupo družbenih ukrepov!

Pri predsedstvu občinske konference SZDL naše občine so v začetku letošnjega leta oblikovali koordinacijski odbor za spremljanje in usklajevanje družbenopolitične aktivnosti za uresničevanje sprejete politike ekonomske stabilizacije. V odbor so vključeni predstavniki zveze komunizma, sindikata, socialistične zveze, zveze mladine, izvršnega sveta, občinske skupščine in še posebej zbora združenega dela. Na sejah pa sodeluje redno tudi družbeni

pravobranilec samoupravljanja. Odvisno od obravnavane tematike pa so povabljeni na seje, do sedaj jih je bilo petnajst, poznavalci posameznih področij. Predsednik koordinacijskega odbora je izvršni sekretar pri OK ZKS Ljubljana Vič-Rudnik Franci Zalar.

Za izhodišče dejavnosti vašega odbora ste sprejeli usmeritve aktivnosti, ki jih je sprejela MK SZDL. Ste jih v viški občini dopolnili?

»Mi smo v celoti zajeli usmeritve aktivnosti MK SZDL pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije, dogovorili pa smo se, da bomo izrazito pozorni pri obravnavah problematike uresničevanja II. samoprispevka v naši občini in izpeljavi nalog letnega in srednjeročnega planiranja.

Ker večina bralcev verjetno ne pozna, kaj opredeljujejo mestne usmeritve, naj navedem le poglavja oziroma področja, do katerih se opredeljujejo. Politiko ekonomske stabilizacije je treba izvajati pri razvijanju socialističnih samoupravnih družbenih odnosov v krajevnih skupnostih, TOZD, občinah in mestu; na področju ustvarjanja in delitve dohodka, pri blagovni menjavi s tujino, v investicijski politiki, pri zaposlovanju, planiranju, skupni in splošni porabi; na področju preskrbe, varčevanja z energijo, informiranja, ljudske obrambe in družbene samozasčite ter razporeditve delovnega časa, sestankov, sej in zasedanj, pri organiziranju mestnega potniškega prometa, itn.

Področje delovanja je izjemno široko in zahtevno in zato je razumljivo, da je naloga našega koordinacijskega odbora predvsem v preverjanju, če vse družbenopolitične organizacije, upravni organi, samoupravne interesne skupnosti in drugi izpolnjujejo naloge, ki so jih sprejeli v stabilizacijskih programih.

Člani koordinacijskega odbora v občini Ljubljana Vič-Rudnik se sestajate redno vsak ponedeljek. Katero problematiko ste dosedaj največkrat obravnavali?

»Najprej smo se z družbenopolitičnimi organizacijami in izvršnim svetom dogovorili, da animirajo za gospodarsko ustaletev vse njihove temeljne celice. Zato so organizirali pogovore s sekretarji OO ZK, s predsedniki IO OO ZS, predsedniki KK SZDL, direktorji in predsedniki delavskih svetov. Ker le takrat, ko teče aktivnost za ekonomsko stabilizacijo v vseh sredinah, je ta lahko uspešna.

Drugi tematski sklop, kateremu smo namenili izredno pozornost, sestavljajo občinski proračun za letošnje leto, smernice

za uresničevanje programa družbenoekonomskega razvoja občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1976–80 v letu 1980 usklajene z resolucijo ter kot izvedbeni akt akcijski program uresničevanja smernic družbenoekonomskega razvoja za leto 1980. Medtem ko je to na ravni občine vse usklajeno, pa ugotavljamo, da še niso v vseh tozd uskladjali letne plane z resolucijo. Vemo, da je letošnja resolucija zahtevala določena nova razmerja pri delitvi dohodka, pri zaposlovanju, itn. Prav pri zaposlovanju je zanimivo, da nekateri kar trmasto planirajo večje zaposlovanje, kot so sploh možnosti. Tako Inštitut Jožef Stefan planira sprejem 60 novih matematikov, kljub temu, da jih letno diplomira v Sloveniji komaj 12 do 15.«

Če je primer iz inštituta eden od drobnih negativnih primerov, nas zanima, ali je prihajalo celo do večjih razhajanj pri začetkih izvajanja politiki gospodarske ustalitve v naši občini?

»Ta razhajanja so bila očitna predvsem v fazi usklajevanja planskih dokumentov z resolucijo. Naleteli smo v nekaterih primerih na nerazumevanje politike stabilizacije, pa tudi odpore oziroma podcenjevanja. Ta so se izražala tako, da so nekateri skušali potegniti iz predalov stare stabilizacijske programe in so kljub njihovi neusklajenosti s sedanjimi stabilizacijskimi cilji zatrjevali, da se pri njih že obnašajo ustalitevno ter, da ni treba menjati smeri gospodarskega obnašanja.«

Pri pogovorih o stabilizaciji najpogostejše govorimo o nižjih prejemkih iz fonda sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Prav gotovo je koordinacijski odbor obravnaval tudi to problematiko?

»Mi smo se le dogovorili, da morata izvršni svet in občinski svet zveze sindikatov zagotoviti, da se pri delitvi sredstev za osebne dohodke vsi držimo plana usklajenega z resolucijo za leto 1980.«

Podatki o gospodarjenju v prvem četrtletju letošnjega leta v občini Ljubljana Vič-Rudnik že kažejo prve znake izboljšanja gospodarjenja. Ker je to obširnejša tema, o njej ne bi govorila. Zanima pa nas, kaj bo v naslednjih mesecih glavna preokupacija članov koordinacijskega odbora?

»Predvsem bomo spremljali in usklajevali proces planiranja za obdobje 1981–1985 in skrbeli za pravočasno sprejem teh dokumentov na vseh ravneh. Istočasno pa bomo preverjali izvajanje letnega, z resolucijo usklajenega plana.«

STANE JESENOVEC

Vsi za stabilizacijo

Kroflič Gregor, 50. Jasno je, da si moramo breme stabilizacije v tem kot tudi v drugih letih čim bolj enakomerno porazdeliti. Ne smemo pozabiti, da morajo najtežje breme nositi prav delavci v proizvodnji, ki imajo pri proizvodnji, delitvi in porabi ključne položaje in ki lahko objektivno prispevajo največji delež. Gospodarska stabilizacija terja veliko naporov, odrekovanja, drugačen način dela in ravnanja od vseh dejavnikov produkcijskega sistema. Samo načelne razprave me ne zanimajo več, niti ni s tem mogoče mobilizirati kateregakoli delavca. V tozdih ne bi smeli sestavljati stabilizacijskih programov, ki bi samo ponavljali splošne opredelitve. Vsak delovni kolektiv bi moral svoje načrte dopolniti s konkretnim stabilizacijskim ravnanjem, ki naj bi prešel v sestavino vsakdanjega dela. Na teh osnovah gre oceniti, s čim lahko štartamo v novi srednjeročni plan.«

Upoštevati vloženo delo

Jaklič Joža, 51 – »Menim predvsem, da je potrebno konkretne programe stabilizacije vključiti v obstoječe delovne programe. Kajti prav vsi programi bi po mojem mnenju morali vsebovati tudi stabilizacijska prizadevanja. Pri tem pa delitev ne bi smela biti odvisna samo od rasti dohodka, temveč tudi od vloženega dela. Kajti pogoji pridobivanja dohodka so med posameznimi panogami gospodarstva še vedno različni. Mnenja sem, da je te probleme potrebno pričeti reševati pri temeljnih organizacijah, kjer se dohodkovne vezi še pričenjajo. Rezultat pa naj bi bil ustvarjanje dohodka z gospodarskim upravljanjem družbene lastnine, pa naj bo to produkcijskih sredstev ali obdelovalnega materiala. Seveda je pri tem potrebno paziti, da bo združeno delo dejansko dobilo toliko dohodka, kolikor je udeleženo v njegovem ustvarjanju s povečanjem produktivnosti in racionalnejšim gospodarjenjem.«

Energija in energija

Smrekar Mihela, 47; »Slišati je, da smo pri nas po porabi električne energije daleč za razvitimi deželami. Še posebno skromen potrošnik tovrstne energije je kmetijstvo in živilska predelava. Jaz mislim takole: če je določeno delo že potrebno opraviti ter s tem potrošiti določeno mero energije, zakaj ne bi za to uporabljali energije, ki izvira iz cenenih virov. Električna energija je še vedno daleč najcenejša, kljub sicer dragemu lignitu, ki ga pokurijo šotanske termoelektrarne na tone. Konec koncev je Slovenija prečudovita dežela z bogato reliefno strukturo, skozi katero se pretaka množica rek in rečic, najcenejši vir električne energije, ki se v hidroelektrarnah spreminja v odlično nadomestilo gasilca »energetske žeje« neštetihih potrošnikov. Zato se veselim ob vesti, da bomo gradili še šest potočnih elektrarn na Muri, pa tudi termoelektrarne s kurjenjem odpadkov, kar bo vse v določeni meri doprineslo tudi k našemu čistejšemu jutrišnjemu dnevu.«

IZ OBRRTNEGA ZDRUŽENJA

Storitve – kvaliteta – kadri ...

Za nadaljnji razvoj samostojnega osebnega dela, da bo čimbolj usposobljeno zadovoljevati potrebe krajanov z različnimi obrtnimi storitvami, morajo biti predhodno ustvarjeni razni pogoji delovanja, med katerimi ima zelo pomembno mesto vprašanje kadrov – strokovni delavci.

V analizi stanja drobnega gospodarstva, ki ga je pripravil komite za družbeno planiranje in gospodarstvo je naveden tudi zaskrbljujoč podatek, da na eno obratovalnico odpade samo 0,2 učenca ali še bolj jasno povedano: na pet samostojnih obrtnikov imamo samo enega učenca. Stanje v storitveni obrti je že sedaj kritično, nekatere obrti odmirajo, nekaterih zelo primanjkuje, neugodna starostna struktura dosedanjih obrtnikov in vedno manjši interes mladih za uk niso ravno ugodni pokazatelji za perspektivno razreševanje te problematike.

Z nadaljnjo urbanizacijo in dvigom življenjske ravni stalno naraščajo tudi potrebe za različnimi storitvami, ki naj bi bile čimbolj kvalitetno opravljene. Kvalitetno storitev pa lahko opravi samo strokovno usposobljen delavec.

Sodimo, da mora odločanje mladih biti usklajeno s potrebami krajanov in celotnimi družbenimi interesi. Čeprav je že nekoliko kasno, bi morali kljub vsemu sprožiti široko družbeno akcijo, da se del mladih tudi odloči, da kot

učenci v samostojnem osebnem delu sodelujejo v razreševanju zgoraj navedene problematike.

V tej akciji bi morali sodelovati starši, šole, krajevne skupnosti in vse družbeno politične organizacije zavečajo se, da mora biti usmerjanje mladih v ta sektor gospodarske dejavnosti stalna in načrtna naloga, ker bo v nasprotnem primeru z leti postala neresljiva zadeva.

Obrtno združenje se bo preko svojih članov prizadevalo, da bo tudi samo sodelovalo v tej akciji in da bo pravočasno posredovalo koliko in kakšna učna mesta so na razpolago.

Sejemska dejavnost

V letu 1980 bosta v Sloveniji dva obrtna sejma in sicer gorenjski in celjski. V kolikor se posamezni obrtniki odločijo za sodelovanje na teh sejmihi, naj sami stopijo v stik direktno s prireditelji sejma.

Vse samostojne obrtnike obveščamo o posebni stalni obliki razstavljanja lastnih izdelkov.

Komisija za sejme in razstave pri Zvezi obrtnih združenj Slovenije je pri Centru za drobno gospodarstvo in obrt, ki deluje v sklopu Zagrebškega velesejma, najela 50 m² prostora za stalno razstavo izdelkov obrtnikov. Omenjena organizacija bo opravljala tudi ostale komercialne posle, prodajo izdelkov idr.

V kolikor obstaja interes za tak način razstavljanja, naj posamezni obrtniki svoj interes sporočijo Združenju.